

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 59/2021
27.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Александра Ракића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Ракића - адвоката Горана Тодоровића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Прокупљу К 9/20 од 13.07.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 704/20 од 13.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 27.01.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Ракића - адвоката Горана Тодоровића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Прокупљу К 9/20 од 13.07.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 704/20 од 13.10.2020. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Прокупљу К 9/20 од 13.07.2020. године окривљени Александар Ракић оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од три године и два месеца, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору и на новчану казну, као споредну, у одређеном износу од 30.000,00 динара.

Истом пресудом према окривљеном изречена је мера безбедности одузимања предмета и обавезан је на плаћање трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 704/20 од 13.10.2020. године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног и Вишег јавног тужиоца у Прокупљу, а пресуда Вишег суда у Прокупљу К 9/20 од 13.07.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Александра Ракића - адвокат Горан Тодоровић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) и 3) ЗКП (у захтеву је грешком наведено 438. став 1. тачка 1) и 3) ЗКП), повреде члана 16. став 1., 84., 133., 152.-158. и 423. тачка 2) Законика о кривичном поступку и члана 5., 16., 103. тачка 6), 104. став 6. и 229. став 1. Кривичног законика, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2) ЗКП).

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да је правноснажна пресуда заснована на незаконитим доказима који се морају као такви и издвојити. Према ставу браниоца окривљеног наредба о претресању стана гласи искључиво на стан и друге просторије у селу ..., општина ..., чији је држалац АА, а које користи осумњичени Александар Ракић. У записник о претресању стана и других просторија од 11.01.2019. године унета је „напомена“ из које произилази јасан закључак да објект у коме су пронађени предмети није обухваћен наредбом суда, а нису ни били испуњени услови за предузимање претреса без наредбе суда, тако да сви пронађени предмети морају да буду извојени, као и сви касније изведени докази који су проистекли из незаконитог доказа. Самим тим што је записник о претресању стана и других просторија од 11.01.2019. године са „напоменом“ незаконит доказ, онда су незаконити и записник УКП Национални центар за криминалистичку форензику одсек у Нишу од 11.01.2019. године, потврда о привремено одузетим предметима ПУ Прокупље, ПС Блаце од 11.01.2019. године, криминалистичко техничка докуменатација ПУ Прокупље од 11.01.2019. године, извештај о форензичком прегледу лица места од 12.01.2019. године, записник о вештачењу УКП НКТ центра за форензику одељење за ДНК вештачење у Београду од 26.02.2019. године, јер се исти заснивају на незаконитом претресу.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Супротно наводима захтева за заштиту законитости правноснажна пресуда не заснива се на незаконитом записнику о претресању стана и других просторија које користи окривљени јер из поменутог записника јасно произилази да привремено одузети предмети нису пронађени у кући, односно просторијама које користи

окривљени и на чији претрес гласи наредба суда, већ су пронађени у олуку суседне куће која се налази у непосредној близини претресане куће, а како је то и наведено у „напомени“ која је физички констатована у спорном записнику, а фактички представља записник о увиђају места из члана 136. став 1. ЗКП-а. То што овлашћена службена лица нису саставила физички одвојен записник о увиђају, већ су непосредна опажања са лица места констатовали у оквиру записника о претресању, под ознаком „напомена“, не чини овај доказ као и доказе који су из њега проистекли, незаконитим.

Одредбом члана 133. став 1. и 2. ЗКП прописано је да се увиђај предузима када је за утврђивање или разјашњење неке чињенице у поступку потребно непосредно опажање органа поступка, а да предмет увиђаја може бити лице, ствар или место.

Одредбом члана 136. став 1. ЗКП прописано је да се увиђај места предузима на месту кривичног дела или другом месту на којем се налазе предмети или трагови кривичног дела (под лицем места кривичног догађаја се подразумева: а) место на ком је учинилац предузео радњу кривичног дела, б) место на ком је наступила последица кривичног дела и в) свако друго место на ком се могу пронаћи предмети и трагови кривичног дела).

У предистражном поступку, орган поступка који предузима доказне радње, па и увиђај, је полиција, сагласно члану 287. став 1. ЗКП, а докази које је полиција прибавила предузимањем доказних радњи могу бити коришћени у даљем току кривичног поступка, ако су доказне радње спроведене у складу са ЗКП-ом (члан 287. став 2. ЗКП). У складу са наведеним одредбама ЗКП-а, овлашћена службена лица органа унутрашњих послова имала су овлашћење да изврше увиђај сваког места на коме се могу пронаћи предмети и трагови кривичног дела (члан 136. став 1. ЗКП), па тако и увиђај на приземном делу олука куће која се налази у непосредној близини куће коју користи окривљени, без улажења у ту кућу.

Дакле, супротно наводима захтева за заштиту законитости, спорни предмети извршења кривичног дела нису прибављени доказном радњом претреса стана и других просторија из члана 155-158. ЗКП-а, већ су прибављени доказном радњом увиђаја места из члана 136. став 1. ЗКП-а, а која доказна радња је у свему законито изведена, што је и записнички констатовано у делу записника о претресању, под ознаком „напомена“, при чему је наведени записник сачињен у складу са одредбом члана 233. став 3. ЗКП-а, па су самим тим и сви докази који су проистекли из наведеног записника и то: записник УКП Национални центар за криминалистичку форензику одсек у Нишу од 11.01.2019. године, потврда о привремено одузетим предметима ПУ Прокупље, ПС Блаце од 11.01.2019. године, криминалистичко техничка докуменатација ПУ Прокупље од 11.01.2019. године, извештај о форензичком прегледу лица места од 12.01.2019. године, записник о вештачењу УКП НКТ центра за форензику одељење за ДНК вештачење у Београду од 26.02.2019. године, законити докази.

Наиме, Законик о кривичном поступку пружа посебне гаранције за претресање стана и других просторија сходно члану 40. Устава, о неповредивости стана. Законик не садржи одредбе о претресању објеката који нису стан ни просторије, тј. не представљају никакав грађевински појам, као што су двориште, стогови сена на ливади, сложена дрва у шуми, предмети на путу, спољни делови појединих објеката

као што су олуци, саксије цвећа и друго, због чега та претресања која нису обухваћена уставним одредбама о неповредивости стана и других просторија, Законик о кривичном поступку изједначава са увиђајем и подвргава режиму увиђаја.

Овакав правни став правилно је заузео и првостепени суд о чему је на страни 8. став 7. и 8. и страни 9. дао јасне, логичне и непротивуречне разлоге које у свему прихвата и овај суд и на њих упућује.

Дакле, имајући у виду све напред наведено, наводи браниоца окривљеног Александра Ракића – адвоката Горана Тодоровића којима се истиче битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП-а, оцењени су као неосновани.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Ракића у осталом делу је одбачен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева, као разлог његовог подношења, наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. 3) ЗКП, те повреде члана 16. став 1., 84., 133., 152-158. и 423. тачка 2) Законика о кривичном поступку и члана 5., 16., 103. тачка 6), 104. став 6. и 229. став 1. Кривичног законика, а које повреде не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, па је Врховни касациони суд у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Ракића - адвоката Горана Тодоровића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.